

DESPRE LOCALITĂȚILE DIN CARE BÉLA BARTÓK A CULES MUZICĂ POPULARĂ ROMÎNEASCĂ

TIBERIU ALEXANDRU

Dintre lucrările închinat lui Béla Bartók și activității sale folcloristice, pe care le cunoaștem, două cuprind tabele cu localitățile din care a cules muzică populară: Béla Bartók, *Scritti sulla musica popolare* a cura di Diego Carpitella. Prefazione di Zoltán Kodály, Torino, Edizioni Scientifiche Einaudi, 1955 și Szegő Julia, *Bartók Béla a népdalkutató* [Béla Bartók folcloristul], Bukarest, Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, 1956.

La finele celei dintii, o prea frumoasă hartă pliantă¹, într-o execuție grafică ireproșabilă, înfățișează sugestiv expedițiile întreprinse de Bartók. Puncte numerotate, de culori diferite, trimit la localitățile din care Bartók a cules folclor muzical: roșii pentru folclorul maghiar, albastre pentru cel românesc, galbene pentru cel slovac, mov pentru cel rutean și verzi pentru cel sîrbesc. Pe marginea din stînga hărții, în dreptul numerelor respective, se indică denumirea localităților în chestiune. Din păcate, atît harta cît și catalogul localităților cercetate de marele muzician maghiar cuprind — în ceea ce ne privește — o seamă de lipsuri².

Harta, de pildă, înfățișează o serie de localități din care Bartók a cules folclor muzical românesc, în afara frontierelor actuale ale țării, deși ele fac parte din teritoriul Republicii Populare Romîne. Astfel, comunele bănățene Banloc, Foeni și Ghilad din raionul Ciacova, Cenadu Mare, Igrîș, Pesac, Saravale și Vălcani din raionul Sinnicolau Mare apar pe teritoriul iugoslav, comunele bihorene Groși și Lorău din raionul Aleșd, Incești, Rogoz, Simbășag și Sinmartin de Beiuș din raionul Beiuș, Poiana și Săliște de Vașcău din raionul Lunca Vașcăului și Tășad din raionul Oradea apar pe teritoriul unguresc, iar comunele Comlăușa și Tirna Mare din raionul Oaș, Oncești din raionul Sighet, Bocicoiul și Cuhea din raionul Vișeu, apar pe teritoriul U.R.S.S. Nici poziția pe hartă a localităților cuprinse în interiorul țării nu este riguros exactă. În fine, o localitate figurează în două locuri diferite: comuna bănățeană Jebel (sub nr. 78 și 103).

Catalogul localităților cuprinde și el o greșală de natura celor de mai sus: comunele Comlăușa, Tirna Mare și Turț din fosta plasă Ugocea a comitatului Sătmar, actualmente cuprinse în raionul Oaș, sînt socotite ca fiind «in Rutenia». (Primele două, după cum am văzut mai înainte, sînt înfățișate și pe hartă în teritoriul U.R.S.S., în schimb a treia localitate se află în interiorul fruntariilor romînești).

Altă lipsă o constituie faptul că numele localităților romînești este redat în limba maghiară, cu destule inconsecvențe însă. Astfel numele românesc al unor localități se scrie cu ortografie maghiară³: Albák (Albac) în loc de Fehérvölgy, Buduroza (Budureasa) în loc de Bondoraszó, Kimp (Cîmp) în loc de Vaskóhmező, Korbesd (Corbești) în loc de Hollószeg, Katicle (Cotiglet) în loc de Kotliget, Kriscsor (Cristior) în loc de Biharkristyor, Dragonyesd (Drăgănești) în loc de Dragánfalva, Neogra (Neagra) în loc de Feketevölgy, Pojána (Poiana) în loc de Biharmező și Rogos (Rogoz) în loc de Venterrogos. Altele apar într-un amestec hibrid de toponimie maghiară cu toponimie romînească, ca de pildă: Kreszulya (Cresuia) în loc de Kereszély și Sajópolyána (Poienile Glodu-

¹ Harta înfățișează Ungaria dinainte de primul război mondial. Se indică însă și fruntariile actuale.

² Nu am fost în măsură să extindem cercetarea și asupra localităților din care Bartók a cules folclor de alt neam, din pricină că ne lipsesc izvoarele necesare.

³ Menționăm că Bartók însuși obișnuia uneori să însemne în acest chip localități romînești. Este deci posibil ca asemenea denumiri să fi fost extrase din manuscrisele sale.

lui) în loc de Sajómező. Acestea fără să ținem seamă de erorile ortografice, destul de numeroase de altminteri.

Nu putem învinui prea mult pe d. Diego Carpitella de aceste lipsuri, care din nefericire scad valoarea documentară a lucrării pe care a îngrijit-o. Dînsul s-a folosit de informațiile pe care le-a dobîndit din sursă maghiară. La finele părții introductive pe care o iscălește, d-sa pomeneste un lung șir de specialiști unguri care i-au stat într-ajutor, aducîndu-le calde mulțumiri. Anumite deficiențe în documentare par să stăruie la muzicologii și folcloriștii maghiari.

Și dacă găsim scuze d-lui Diego Carpitella, credem că e mai greu să-i găsim și tovarășei Julia Szegő, cercetătoare științifică la secția din Cluj a Institutului de Folclor, pentru însemnatele lipsuri pe care le suferă tabelul din lucrarea sa. Posibilitățile sale de investigație cu privire la activitatea folclorică desfășurată de Bartók în Ardeal și Banat, sînt mult mai mari decît ale d-lui Diego Carpitella, ba chiar decît ale colegilor noștri din R.P.Ungară. Ar fi fost de așteptat de la d-sa un tabel cit mai complet și cit mai exact. Din păcate greșelile și omisiunile sînt mai grave decît în lucrarea italienească dinainte pomenită.

Tov. Szegő dă un tabel al localităților în care Bartók a cules folclor maghiar și un tabel al localităților din care a cules folclor românesc. (Ca și mai sus, ne vom ocupa doar de culegerile românești ale muzicianului maghiar).

Pe patru coloane, autoarea ne informează asupra anului culegerii, asupra toponimiei românești, toponimiei maghiare și regiunii administrative în care se află localitatea respectivă.

Din capul locului ne izbește numărul mare al localităților lipsă. Lipsesc numeroase localități din regiunile Baia Mare, Oradea, Timișoara, Hunedoara, Regiunea Autonomă Maghiară și Cluj. Cu totul lipsesc 44 din localitățile pe care Bartók însuși le menționează în scrierile sale. Tov. Szegő a uitat pur și simplu că Bartók a făcut o întinsă culegere în Maramureș, al cărei rod este o valoroasă monografie, tipărită la München în 1923! Asemenea omisiuni ar fi lipsit cu desăvîrșire dacă autoarea și-ar fi luat osteneala să extragă cu sîrguință datele necesare din colecțiile și studiile de folclor publicate de Bartók.

Într-o notă din josul tabelului, autoarea ne informează că pentru toponimia românească s-a slujit de *Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite*, întocmit de C. Martinovici și N. Istrati, publicat la Cluj în 1921. Ar fi fost necesar ca autoarea să fi consultat și un indicator al localităților din R.P.R., pentru a cunoaște toponimia oficială curentă. Ar fi evitat, în acest chip, alte greșeli.

De pildă, la cinci localități nu se indică regiunea, iar la opt regiunea este greșită: Coc (după numele actual Țigăreni) din raionul Luduș are ca regiune Oradea, Comlăușa din raionul Oaș are ca regiune Arad, «Finiș» (în loc de Feneș) și «Petrîngeni» (în loc de Pătrîngeni) din raionul Alba au ca regiune Oradea, Petriș din raionul Toplița are ca regiune Cluj, Rîu de Mori din raionul Hăteș are drept regiune Stalin, Toc din raionul Lipova are ca regiune Cluj, iar Trittenii de Jos din raionul Turda are drept regiune Oradea⁴! (Nici de astădată nu ne-am referit la greșelile, mărunte de ortografie, strecurate atît în toponimia romînă cît și în cea maghiară).

Asemenea întristătoare constatări, agravate de faptul că greșeli asemănătoare își găsesc loc și în publicații recente în limba romînă (de pildă în volumul Bartók Béla, *Însemnări asupra cîntecului popular*, București, E.S.P.L.A., 1956), ne-au determinat să redăm în cele ce urmează un nou tabel al localităților din care Béla Bartók a cules folclor românesc. Pentru identificarea lor ne-am slujit de următoarele scrieri ale lui Bartók:

1) *Cîntece populare românești din comitatul Bihor (Ungaria)*, București, Academia Romînă, 1913;

2) *Primitiv népi hangszerek Magyarországon* [Instrumente musicale primitive în Ungaria], în «Zenei Szemle», Timișoara, I (1917), nr. 9 (noembrie), p. 273—275 și nr. 10 (decembrie), p. 311—315;

3) *Volksmusik der Rumänen von Maramureș*, München, Drei Masken Verlag, 1923;

4) *Népzeneék és a szomszéd népek népzeneje* [Muzica noastră populară și muzica populară a popoarelor vecine], Budapesta, Somló Béla [1934]; confruntată cu versiunea germană: *Die Volksmusik der Magyaren und der benachbarten Völker*, în «Ungarischen Jahrbüchern», XV (1934), Berlin; cu versiunea franceză: *La musique populaire des Hongrois et des peuples voisins*, extras din «Archivum Europae Centro Orientalis», II (1936), p. 197—244, Budapesta 1937;

⁴ Tov. Szegő publică regiunile în traducere maghiară, de unde «Nagyvárad», adică Oradea Mare, pentru regiunea Oradea!

de asemenea cu versiune romînă (prescurtată): *Muzica populară maghiară și cea romînească*, trad. de C. Brăiloiu, publ. în «Muzică și Poezie», I (1936), nr. 9—10 (iulie-august), p. 18—44 și în volum (1937);

5) *Melodien der rumänischen Colinde (Weihnachtslieder)*, Wien, Universal Edition, 1935;

6) *Scrieri mărunte despre muzica populară romînească*, adunate și traduse de Const. Brăiloiu, București 1937 (studii: *Dialectul muzical al romînilor din Hunedoara* (1914), *Muzica populară romînească*, articol din *Zenei Lexicon* (1931) și fragmentul din studiul de folclor comparat mai sus pomenit (vezi punctul 4);

7) *Bartók Béla válogatott zenei írásai*, összeállította Szöllösy András [Scrierile muzicale alese ale lui Béla Bartók, lucrare întocmită de András Szöllösy], Budapest, Magyar Korus, 1948 (studiul *Az úgynevezett bolgár ritmus* [Așa numitul ritm bulgăresc], p. 40—44, din «Énekszó», 1938; confruntat cu traducerea din culegerea amintită a lui Diego Carpitella: *Il cosiddetto ritmo bulgaro*, p. 197 — 207);

8) *Însemnări asupra cîntecului popular*, București, E.S.P.L.A., 1956 (confruntarea studiilor publicate în *Scrieri mărunte...*, lucr. cit. și] a studiului *Așa numitul ritm bulgăresc*, citat mai sus);

9) Fotocopiile culegerilor făcute de Bartók în Hunedoara și cîteva file manuscrise, păstrate în arhiva Institutului de Folclor.

Toponimia a fost verificată cu ajutorul următoarelor lucrări:

a) C. Martinovici și N. Istrati, *Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite*, Cluj, Ardealul, 1921. (Pe copertă: 1922!)

b) Nicolae Istrate, *Indicatorul comunelor din Ardeal și Banat*, Cluj, Cartea Romînească, 1925;

c) Ion Cămărășescu, *Ghidul drumurilor din Romînia*, București, Cultura Națională, 1928;

d) *Indicatorul alfabetic al localităților din Republica Populară Romîna*, București, Editura Științifică, 1956.

Mărturisim fără înconjur că documentarea disponibilă nu este îndestulătoare. Ne-au lipsit unele publicații ale lui Bartók, care s-ar putea să cuprindă melodii romînești, cu indicarea localităților în care au fost culese, ca de pildă, *A hangszeres zene folklora Magyarországon* [Folclorul muzicii instrumentale în Ungaria], în «Zeneközlöny», Budapest 1911, p. 141—148, 207—213, 309—312 și 1912, p. 601—604, conținînd cu totul 18 melodii. De asemenea, nu am avut posibilitatea să examinăm manuscrisele culegerilor încă netipărite, a căror publicare, după cum am arătat și cu alt prilej, a fost încredințată folcloristului romîn Const. Brăiloiu. Din pricina acestor lipsuri ale documentării, tabelul nostru nu reprezintă ultimul cuvînt în acest domeniu. El va putea fi întocmit într-o formă definitivă abea după ce întregul material muzical cules de Bartók ne va fi cunoscut. În forma actuală, tabelul poate încă să cuprindă unele erori. Socotim însă că el răspunde unor necesități imediate.

În dorința de a veni în ajutorul celor ce studiază activitatea lui Bartók privind folclorul romînesc și cunoscînd felul în care marele muzician a făcut pe manuscrise și în scrierile sale trimiterile la localitățile pe care le-a cercetat, am orînduit localitățile după vechile comitate ale Ardealului și Banatului. Toponimia romînească este cea oficială. Am dat însă, ori de cîte ori a fost cazul și toponimia administrativă veche sau denumirea populară (ori și una și alta). După numele romînesc al fiecărei localități urmează raionul și regiunea, potrivit raionării administrativ-economice a teritoriului Republicii Populare Romîne din 1950, cu modificările din 27 septembrie 1952 și 4 ianuarie 1956; la sfîrșit se află vechea toponimie administrativă maghiară. Am crezut necesar să însemnăm, cînd a fost nevoie și felul în care Bartók a scris unele localități, folosind cîteodată ortografia maghiară. În asemenea cazuri am întrebuițat prescurtarea *Bk.* pentru Bartók.

Dorînd să avem o listă cît mai completă a localităților în care Bartók a cules muzică populară romînească, am ținut seamă și de cele două tabele înfățișate în cele dinainte. Localitățile care apar în aceste tabele, dar pe care nu le-am aflat menționate în materialele cercetate, sînt însemnate: cu o steluță cele extrase din tabelul publicat de Diego Carpitella și cu două stelute cele împrumutate tabelului publicat de Julia Szegö.

Nu am putut identifica localitatea *Lokk*, menționată în tabelul Carpitella ca făcînd parte din fostul Bihor. (Am pus de altfel semne de întrebare ori de cîte ori stăruie vreo îndoială).

Ne propunem să îmbunătățim tabelul ce urmează, pe măsura dobîndirii de date noi.

ALBA DE JOS

(Alsó-Fehér)

Localitatea:	Raionul:	Regiunea:	Vechea denumire maghiară:	Observațiuni:
Abrud *	Cîmpeni	Cluj	Abrudbánya	<i>Bk.</i> : Cherpeniș
Cârpiniș	Cîmpeni	Cluj	Abrudkerpenyes (sau Kerpenyes)	
Feneș	Alba	Hunedoara	Fenes	<i>Bk.</i> : Petroșan
Pătrîngenii (sau Pietroșani)	Alba	Hunedoara	Ompolykövesd	
Zlatna *	Alba	Hunedoara	Zalatna	

A R A D

(Arad)

Arad	Arad	Timișoara	Arad	Înglobată orașului Arad <i>Bk.</i> : Mănărlău
Micălaca	Arad	Timișoara	Mikelaka	
Mînerău	Ineu	Oradea	Monyoró	<i>Bk.</i> : Perneșd
Moneasa	Gurahonț	Oradea	Menyháza	
Nădlac *	Pecica	Timișoara	Nagylak	
Petriș	Lipova	Timișoara	Marospetres	
Pîrnești (sau Pernești)	Lipova	Timișoara	Pernyefalva	
Săvirșin	Lipova	Timișoara	Soborsin	<i>Bk.</i> : Trăiaș
Socodor	Criș	Oradea	Székudvar	
Toc	Lipova	Timișoara	Tok	
Totvărădia v. Vă- rădia de Mureș				
Troiăș	Lipova	Timișoara	Torjás	
Vărădia de Mureș (sau Totvără- dia) **	Lipova	Timișoara	Tótvárad	

B I H O R

(Bihar)

Beiuș	Beiuș	Oradea	Belényes	Înglobat orașului Vășcău
Budureasa	Beiuș	Oradea	Bondoraszó	
Bulz	Aleșd	Oradea	Csarnóháza	
Căbești	Beiuș	Oradea	Biharkaba	
Cârpinet	Lunca Vășcăului	Oradea	Kerpenyéd	
Cîmp	Lunca Vășcăului	Oradea	Vaskóhmező	
Cociuba Mare (sau Cocioba de Jos)	Salonta	Oradea	Alsókocsoba	
Corbești	Beiuș	Oradea	Hollószeg	<i>Bk.</i> : Corbesd
Cotiglet (sau Coticlet)	Beiuș	Oradea	Kotliget	
Cresuia	Beiuș	Oradea	Kereszély	<i>Bk.</i> : Kreszulya
Criștior	Lunca Vășcăului	Oradea	Biharkristyor	
Delani	Beiuș	Oradea	Gyalány	<i>Bk.</i> : Delan
Drăgănești	Beiuș	Oradea	Dragánfalva	<i>Bk.</i> : Dragonieșd
Drăgești	Beiuș	Oradea	Drágcséke	
Dumbrăvița de codru	Beiuș	Oradea	Havasdombró	

Localitatea:	Raionul :	Regiunea :	Vechea denumire maghiară:	Obsevațiuni:
Ginta v. și Rohani	Beiuș	Oradea	Cyanta	Bk. : Ginta Rohani
Groși	Aleșd	Oradea	Tötös	
Hotărel	Lunca Vașcăului	Oradea	Határ	Bk. : Hatar
Incești (sau Iancești) *	Beiuș	Oradea	Jancsófalva	
Leheceni	Lunca Vașcăului	Oradea	Lehecsény	
Lelești	Lunca Vașcăului	Oradea	Lelesd	Bk. : Leleșd
[?]			Lokk * [?]	
Lorău *	Aleșd	Oradea	Lóre [?]	
Luncșoara	Aleșd	Oradea	Élesdlok	
Pântășești	Beiuș	Oradea	Pantocsezd [?]	
Pociovești	Beiuș	Oradea	Pócsafalva	Bk. : Pocsavelesd
Poiana	Lunca Vașcăului	Oradea	Biharmező	Bk. : Pojána
Rogoz	Beiuș	Oradea	Venterrogoz	
Rohani v. și Ginta	Beiuș	Oradea	Cyantarohány [?]	Bk. : Ginta Rohani
Săliște de Vașcău (sau Seliște de Vașcău)	Lunca Vașcăului	Oradea	Vaskóhszeleste	
Sebiș (sau Șebiș)	Beiuș	Oradea	Körössebes	Bk. : Sebeș
Simbăta (sau Simbășag)	Beiuș	Oradea	Szombatság	
Sinmartin de Beiuș *	Beiuș	Oradea	Belényesszent-márton	
Șoimi	Beiuș	Oradea	Sólyom	
Tășad	Oradea	Oradea	Tasádfő	
Teleac	Beiuș	Oradea	Telek	
Țigănești de Criș	Aleșd	Oradea	Czigányfalu	
Urviș de Beiuș (sau Urviș)	Beiuș	Oradea	Belényesörvényes	
Vășcău	Lunca Vașcăului	Oradea	Vaskóh	

C A R A Ș - S E V E R I N

(Krassó-Szörény)

Oravița *	Oravița	Timișoara	Oravicza
Teregova *	Caransebeș	Timișoara	Teregova

C O J O C N A

(Kolozs)

Chibulcut v. Fintinița				
Fintinița (sau Chibulcut)	Sărmaș	Cluj	Mezőköbölkút	Bk. : Chiubulcutul de Cimpie-Cluj
Minăstireni (sau Minăsturu Unguresc)	Huedin	Cluj	Magyargyerömonostor	Bk. : Mănăsturul Unguresc-Cluj

H U N E D O A R A

(Hunyad)

Cerbăl	Hunedoara	Hunedoara	Cserbel	
Feregi (sau Ferești)	Hunedoara	Hunedoara	Feresd	Bk. : Fereșd
Ghelar	Hunedoara	Hunedoara	Gyalár	

Localitatea:	Raionul :	Regiunea :	Vechea denumire maghiară:	Observațiuni:
Grădiște v. Sarmizegetuza				
Lelese	Hunedoara	Hunedoara	Lelesz	
Nucșoara	Hațeg	Hunedoara	Nuksora	
Ohaba Sibișel	Hațeg	Hunedoara	Ohábasibisel	
Păucinești	Hațeg	Hunedoara	Paucsinesd	Bk. : Paucineșd
Rîu de Mori	Hațeg	Hunedoara	Malomviz	
Sarmizegetuza (sau Grădiște)	Hațeg	Hunedoara	Várhely	
Socet	Hunedoara	Hunedoara	Szocsed	

M A R A M U R E Ș
(*Máramaros*)

Bocicoiel (sau Bișcoiul Mic)	Vișeu	Baia Mare	Kisbocskó	
Breb	Sighet	Baia Mare	Bréb	
Cuhea	Vișeu	Baia Mare	Izakonyha (sau Konyha)	
Dragomirești	Vișeu	Baia Mare	Dragomérfalva	
Glod	Sighet	Baia Mare	Glód	
Iapa *	Sighet	Baia Mare	Kabalapatak	
Ieud	Vișeu	Baia Mare	Jód	
Nănești	Sighet	Baia Mare	Nánfalva	
Oncești	Sighet	Baia Mare	Váncsfalva	
Petrova (sau Pătrova)	Vișeu	Baia Mare	Petrova	
Poienile Glodului (Poienile sau Poieni)	Vișeu	Baia Mare	Sajómező	
Văleni	Sighet	Baia Mare	Mikolapatak	
Vișeu de Jos (sau Vișău de Jos)	Vișeu	Baia Mare	Alsóvisó	

M U R E Ș - T U R D A
(*Maros-Torda*)

Băla	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Bala	Bk. : Bala
Comori (sau Chinceș)	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Kincsesfő	Bk. : Chinceș
Curticap v. Poarta Dumbrava *	Toplița	Reg. Aut. Maghiară	Marosliget	
Hodac	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Görgényhodák	
Ibănești	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Libánfalva	Bk. : Libăneșd
Idicel	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Idecspatak	
Ihod *	Tg. Mureș	Reg. Aut. Maghiară	Ehed	
Lechincioara Micești	Sărmaș Turda	Cluj	Kislekencze	
Moișa	Tg. Mureș	Reg. Aut. Maghiară	Maroskisfalud	
			Mezőmajos	

Localitatea:	Raionul:	Regiunea:	Vechea denumire maghiară:	Observațiuni:
Niraștau (sau Nireșteu) v.Un-gheni				
Orșova	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Görgényorsova	
Petriș **	Toplița	Reg. Aut. Maghiară	Maroskövesd	
Poarta (sau Curtecap ori Curticap)	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Kőrtekapu	
Rîpa de Sus (sau Vătava)	Toplița	Reg. Aut. Maghiară	Felsőrépa	
Săcalu de Pădure	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Erdőszakál	
Toplița (sau Toplița Romînă)	Toplița	Reg. Aut. Maghiară	Maroshéviz	
Ungheni (sau Niraștau)	Tg. Mureș	Reg. Aut. Maghiară	Nyárádtő	Bk. : Niereșteu
Urisiu de Sus	Reghin	Reg. Aut. Maghiară	Felsőoroszi	
Voiniceni	Tg. Mureș	Reg. Aut. Maghiară	Mezőszabad	

S Ă T M A R

(Szatmár)

Comlăușa	Oaș	Baia Mare	Ugocsakomlós	
Micula (sau Micola)	Satu Mare	Baia Mare	Mikola	
Pomi	Șomcuta Mare	Baia Mare	Remetemező	Bk. : Pom
Recea	Șomcuta Mare	Baia Mare	Lénárdfalva	Bk. : Recia
Tîrna Mare	Oaș	Baia Mare	Nagyarna	
Turț	Oaș	Baia Mare	Turcz	

S I B I U

(Szeben)

Săliște *	Sibiu	Stalin	Szelistye
-----------	-------	--------	-----------

S O L N O C - D O B Î C A

(Szolnoc-Doboka)

Gherla	Gherla	Cluj	Szamosújvár
Luna de Jos (Lona sau Lona Someșului)	Gherla	Cluj	Kendilóna

T I M I Ș - T O R O N T A L

(Temes-Torontál)

Alibunar			Alibunár	R. P. F. Iugoslavia
Banloc	Ciacova	Timișoara	Bánlak	
Cenad	Sinnicolau Mare	Timișoara	Csanád	Bk. : Cianad
Cenadu Mare *	Sinnicolau Mare	Timișoara	Nagycsanád	
Cenadu Vechi **	Sinnicolau Mare	Timișoara	Őcsanád	
Denta	Ciacova	Timișoara	Denta	
Foeni *	Ciacova	Timișoara	Fény	

Localitatea:	Raionul:	Regiunea:	Vechea denumire maghiară:	Observațiuni:
Ghilad	Ciacova	Timișoara	Gilád	
Igrış	Sinnicolau Mare	Timișoara	Egres	
Jadani (sau Jădani)	Timișoara	Timișoara	Mézőzsádány	
Jebel	Ciacova	Timișoara	Széphely	
Mănăstur (sau Mănăștiur)	Arad	Timișoara	Monostor	
Murani	Timișoara	Timișoara	Temesmurány	
Pesac *	Sinnicolau Mare	Timișoara	Pésszak	
Petrovasela *			Románpetre	R. P. F. Iugoslavia: Vladimirovač
Saravale (sau Sarafola)	Sinnicolau Mare	Timișoara	Sárafalva	
Satchinez *	Timișoara	Timișoara	Temeskenéz	
Seceani	Arad	Timișoara	Temesszécsény	
Seleuș *			Keviszöllös	R.P. F. Iugoslavia: Seleuș
Sinnicolau Mare	Sinnicolau Mare	Timișoara	Nagyszentmiklós	Bk. : Sinnicläușu Mare
Tolvădia (sau Tolvadia)	Ciacova	Timișoara	Tolvád	
Toracul Mic *			Kistorák	R.P.F. Iugoslavia: Mali Torak
Vălcani (sau Valcani)	Sinnicolau Mare	Timișoara	Valkány	
Vinga *	Arad	Timișoara	Vinga	

T U R D A - A R I E Ș
(*Torda-Aranyos*)

Albac	Cîmpeni	Cluj	Fehérvölgy	Bk. : Albák
Avram Iancu (sau Vidra de Sus)	Cîmpeni	Cluj	Felsővidra	
Bistra	Cîmpeni	Cluj	Bisztra	
Coc v. Țigăreni				
Hidiș v. Podeni				
Neagra *	Cîmpeni	Cluj	Feketevölgy	
Podeni (sau Hidiș) *	Turda	Cluj	Székelyhidas	
Tritenii de Jos (sau Tritul de Jos)	Turda	Cluj	Alsódetrehem	
Țigăreni (sau Coc)	Luduș	Cluj	Mezőkok	Bk. : Coc și Cook
Vidra (sau Vidra de Mijloc)	Cîmpeni	Cluj	Középvidra	
Vidra (sau Vidra de Jos) *	Cîmpeni	Cluj	Alsóvidra	
Vidra de Sus v. Avram Iancu				

**О МЕСТНОСТЯХ, ГДЕ БЕЛА БАРТОК
СОБИРАЛ РУМЫНСКУЮ НАРОДНУЮ МУЗЫКУ**

Из известных нам работ, посвященных Бела Бартоку и его фольклорной деятельности, две содержат указания местностей, где он собирал народную музыку: Béla Bartók *Scritti sulla musica popolare* a cura di Diego Carpitella, Torino 1955 и Szegő Julia *Bartók Béla a népdalkutató* [Бела Барток-фольклорист] Bukarest, 1956.

Оба указателя содержат, однако, довольно много ошибок и пропусков. Это побудило нас опубликовать данный указатель.

Определение местностей было произведено на основе главных фольклорных сборников и очерков Бартока, охватывающих румынские народные мелодии, а также с помощью некоторых рукописей. В предпосланном указателю румынском тексте даются необходимые библиографические данные (стр. 172—173); то же самое было сделано и для публикаций, с помощью которых была проверена и дополнена топонимика (стр. 173).

Из-за недостаточной документации, данный указатель не является исчерпывающим. В окончательной форме он сможет быть составлен только тогда, когда нам будет знаком весь собранный Бартоком материал. В его нынешней форме указатель может удовлетворить только некоторым срочным нуждам.

Учитывая метод, которым Барток отмечал на своих рукописях и работах обследованные им местности, мы распределили эти местности по старым трансильванским княжествам и дали им названия как по румынски, так и по венгерски (в подзаголовках). Первый столбец содержит нынешнюю официальную топонимику, дополненную, по мере необходимости, старыми румынскими административными или народными названиями (иногда обоими). Во втором столбце обозначен район, а в третьем административная область, где находится указанная местность. В четвертом столбце указано старое венгерское административное название, а последний столбец служит для примечаний: если речь идет о зарубежных местностях, то в какой стране они находятся, а в двух случаях указывается, что местности вошли в административное подразделение городов, к которым они прилегают (село Микалка вошло в город Арад, а село Кымп — в Вашкау). Тут же каждый раз, когда это нужно, воспроизводится бартокское написание некоторых названий, когда он иногда прибегал для этой цели к венгерской орфографии. В таких случаях для имени Бартока употребляется сокращенная форма *Bk*. Местности, отмеченные звездочками, не найдены в исследованных материалах. Названия, отмеченные одной звездочкой, были заимствованы из указателя, опубликованного Диего Карпителла, а отмеченные двумя звездочками — из указателя, помещенного в упомянутой выше работе Юлии Саге. Эти названия даются с оговоркой, ибо они не смогли еще быть проверены на конкретных фольклорных материалах.

Оказалось невозможным идентифицировать местность Локк, которая в указателе Карпителла входит в бывший уезд Бихор. Впрочем, всякий раз, когда возникало сомнение, были поставлены вопросительные знаки.

LOCALITIES WHERE BÉLA BARTÓK COLLECTED ROUMANIAN FOLK-TUNES

Two of the works dedicated to Béla Bartók and his folkloristic activity include lists of the localities where the folk-tunes have been collected by him: Béla Bartók, *Scritti sulla musica popolare a cura di Diego Carpitella*, Torino 1955 and Szegő Julia, *Bartók Béla a nepdalutató* (Béla Bartók the folklorist), Bucharest 1956. As both lists contain a number of errors and omissions the author of this article has considered it necessary to publish the present list.

The localities have been identified by investigating the folklore collections and studies published by Béla Bartók's and a few manuscripts referring to Roumanian folk tunes. In the Roumanian text of the present list, bibliographical data have been given in this respect (page 172—173) together with information on the publications utilized in checking and completing the toponymy (page 173).

Owing to insufficient documentation, the above mentioned list fails to exhaust the matter. A final text can only be drawn up when the entire material collected by Bartók is investigated. As it appears to-day, it can however serve to meet the immediate needs of researchers.

The investigated localities mentioned in Bartók's manuscripts and writings, have been listed reproducing the names of the former counties of Transylvania with their denomination both in Roumanian and the Hungarian in the subtitles. — The first column indicates the present-day official toponymy, completed — whenever necessary — with the former Roumanian administrative denomination or with its popular name (sometimes both). The second column indicates

the district, and the third the administrative region to which the respective locality pertains. The fourth column gives the ancient administrative Hungarian denomination. The last column contains various remarks such as: the country in which the foreign localities are situated; and in two circumstances the mention that the localities have been administratively included in the neighbouring cities (the village of Micălaca has been incorporated in the city of Arad and the village of Cîmp in the City of Vaşcău). This last column likewise points out — when necessary — Bartók's spelling of the name of some localities, using the Hungarian orthography. (In these cases the name of Bartók is replaced by the letters *Bk.*). The localities marked with asterisks have not been found in the material investigated by the author. Those marked with one asterisk have been taken from the list published by Prof. Diego Carpitella, and the ones marked with two asterisks have been reproduced from the list published in the mentioned work of Julia Szegő. These localities must be accepted with all reserve, as they have not been checked as yet with the present available folkloristic material.